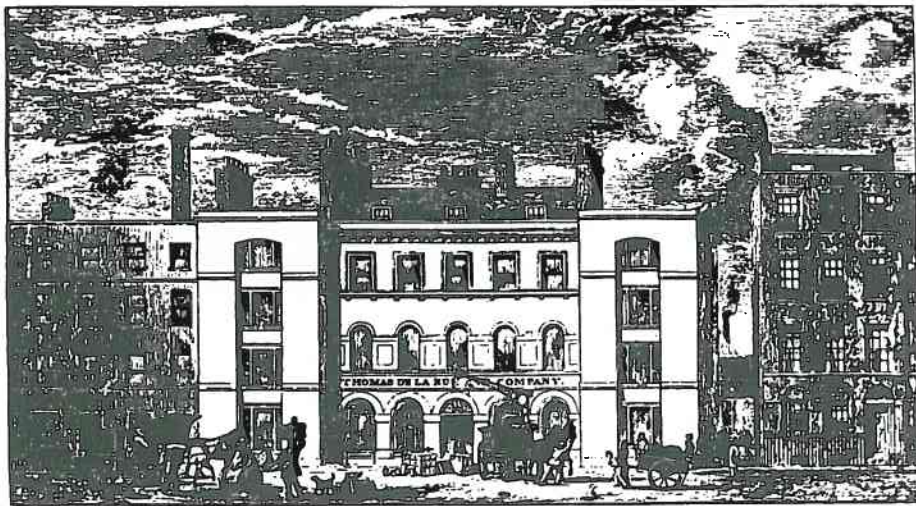

družily vyhrcoené paušální negativní postoje a uměle vytvářené přehradu mezi bojovníky za svobodu vlasti na Východě a Západě (zde bychom zřejmě našli stopy vedoucí k dosud málo objasněným otázkám kolem moskevského vydání). Právě takové „problémy“ provázely životní osudy dr. Tichého. Už v průběhu tisku známek v Londýně došlo k modelové ukázce (bohužel vůči filatelistům pak chování později běžné), kdy několik pracovníků tamní čs. obchodní mise společně s britskými kolegy požadovalo uvolnění části „zásob“ těchto známek k prodeji do zemí západního světa. Neuspěli však, a to se stalo jedním z argumentů proti zmocnění dr. Tichému. V době expedice známek na osvobozené území Československé republiky sám doporučil jednu z nejvýhodnějších nabídek, což však v jeho postavení bylo zcela legální: „*Vlastně jsme natiskli devizy*“ – přesvědčil ministra Huberta Ripku, devizy v tomto případě tolik potřebné. Jím navrhovaný odprodej požadovaného množství známek by býval stačil mimo jiné na pokrytí výrobních nákladů celé emise (při tehdejší velmi vysoké kupní hodnotě byla za 201,50 Kč ve známkách nabízena 1 libra sterlingů). Jak zaznamenal informovaný britský filatelistický časopis v dubnu 1945, z objednaného nákladu 345 milionů známek měly být náklady na vytištění kryty odprodejem 120 tisíc sérií. Monopolistická spekulace mezi elitou obchodníků se známkami však takovou realizaci nakonec zmařila.

Ještě nedávno se u nás tradovalo falešné mínění, že londýnská série „byla od prvo počátku myšlena jako sběratelská“ – jak to tvrdil E. Hirsch, – „je v mnohém směru ojedinělá v historii čs. známek. Také již svým počtem šestnácti hodnot představuje nezvyklé maximum, které je v příkrém rozporu s minimem úředních zpráv“. Pro historii této série pokládám proto za důležité poznamenat, jak k utajení úředních zpráv došlo [15]. Chci tu uvést, že se tak stalo účelovým nátlakem na dr. Tichého, když na veřejnou výzvu a kritiku ze strany filatelistů chtěl reagovat a výsledky svých předchozích aktivit z doby exilu hodlal zveřejnit. Dr. Tichý, který se právě v té době rozhodoval, zda zůstane v poválečné státní službě na Ministerstvu dopravy nebo přejde do advokacie, jiné cíle nesledoval. A tak místo inspirující-

ho námětu, zajímavého nejen pro filatelisty, byl tento údajně zarputilý kverulant s tajemnou minulostí nabádán se zdviženým prstem vyšších orgánů k dodržování služebního tajemství. Tušil ovšem, že za touto výzvou může být – jak se ostatně i později potvrdilo – iniciativa jeho politických odpůrců. S věcnou zaujatostí autora emise diskutoval o možnosti zveřejnit svůj názor ještě s ministrem, avšak tím jeho poslání válečného editora československých známek nadobro skončilo. Většinu nezodpovězených otázek dr. Tichý tak mohl objasnit až teprve na naši žádost v roce 1965 (viz tehdejší ročník *Filatelie* č. 9–10), čímž vlastně poprvé odpovídal i na Hirschovy výtky, zveřejněné v prvním poválečném ročníku *Československé filatelie* 4/1945.

(Pokračování)

Rudolf Fischer

álních demokratů a národních socialistů. Vyvíjela zpravodajskou a diverzní činnost, zajišťovala přechody uprchlíků do zahraničí apod. Aktivita dr. Tichého nezůstala utajena nacistické rozvědce, proto na výzvu PV-VZ odešel do exilu, aby ve své odbojové činnosti mohl pokračovat. Cestu nastupuje 3. listopadu 1939. Do dubna 1940 působí pod vedením Josefa Davida (po válce předsedy Prozatímního a Ústavodárného NS) ve zpravodajské skupině v Bělehradě, organizuje evidenci uprchlíků, získává informace a zajišťuje organizaci čs. zahraniční armády. Přes Itálii a Alpy znovu prchá z dosahu rezidenta německé rozvědky do Francie, kde vstupuje do čs. armády. Po pádu Francie odplouvá 13. července 1940 poslední lodí (ROUD EL FAGAR) do Velké Británie. V březnu 1942 nastupuje do aparátu exilové vlády (úsek hospodářského zpravodajství), stává se osobním tajemníkem ministra pro hospodářskou obnovu Jaromíra Nečase, po jeho onemocnění pak osobním tajemníkem Jana Masaryka (dr. Tichý měl kreslo ve stejné kanceláři jako Masarykův zástupce dr. Vlado Clementis, jehož manželka po-

cházel z Mělnicka a s dr. Tichým studovala na společném gymnáziu), poté zakotvil v resortu dopravy a pošt.

[14] Nejzajímavější dokumenty o známkové produkci této firmy uchovává National Postal Museum v Londýně, v současné době nepřístupné. Historické budovy De La Rue na Bunhill Row – viz vyobrazení katalogu z roku 1856 – byly v roce 1940 vybombardovány. Dějiny a nejnovější informace o této tiskárně viz Internet www.delarue.com.

[15] Ministr dopravy košické vlády generál Antonín Hasal, v době příprav emise přednosta Vojenské kanceláře prezidenta, podpořil alibistické stesky ministra pošt Františka Hály. Aby oba osvědčili svou loajalitu, nechtěli připustit „přílišnou“ publicitu po všech stránkách zdařilých známek z Londýna – „z politického hlediska“ by podle nich mohla provokovat zastánce, kteří preferovali vydání na počest osvoboditelů. Dr. Tichý do doby, než jsem s ním navázal kontakt a začala naše spolupráce, nikdy neprozradil, že údaje o hrdech zahraničního odboje vyobrazených na známkách sdělil E. Hirschovi, i když anonymně, právě on sám.

K vyobrazení na obálce:

* Dopis přepravený v rámci zkušebního letu společnosti PANAM na chystané trase New York – Londýn – Brusel – Praha – Vídeň a zpět na začátku května 1946. První oficiální let se uskutečnil 17. 6. 1946. Odesílatelem dopisu byl E. Hirsch a příjemcem A. J. Kessler, obchodník poštovními známkami v New Yorku; v meziválečném období působil v Praze a těsně před válkou emigroval do USA.

* Úřední zkusný tisk rytin známek v barvě černé bez vyznačení hodnot a nedoryté spodní části známek z tiskárny Thomas De La Rue, schválený vládním zmocněncem dr. A. Tichým. (Z depozitáře Poštovního muzea v Praze).

* Ukázka barevné tiskové zkoušky známek nalepených na kartonovém papíru, používaném tiskárnou De La Rue.

K vyobrazení v článku

* Dopis oboustranně frankovaný haléřovými hodnotami po měnové reformě (razítko 11.XII.45-0, HUBENOV?).

* Podobizna A. Tichého z cestovního pasu, se kterým se v srpnu 1945 vrátil do vlasti.

* Historické budovy De La Rue.